

Bugünkü realliq, bugünkü gün, o cümlədən ədalətin təntənəsidir. Ədalətə inanmaq və onu təmin etmək lazımdır. Bax, bizim xalqımız həm ədalətə inanıb, həm də onu təmin edib. Bu torpaqların sahibləri bizik. Düşməni öz torpaqlarımızdan qovmuşuq və bu gün gözəl həyat qururuq". Bu fikirləri Prezident İlham Əliyev Cəbrayıl rayonunun Horovlu kəndində sakinlərlə görüşündə bildirib. Beş il bundan əvvəl Cəbrayıl şəhəri 2020-ci il oktyabrın 4-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalından azad edildi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin məlum Sərəncamına əsasən, hər il oktyabrın 4-də Cəbrayıl Şəhəri Günü qeyd olunur. Cəbrayıl rayonunun ərazisində aparılan herbi əməliyyatlar neticəsində ümumilikdə 1 şəhər və 90 kənd işğaldan azad edilib. Cəbrayıl 44 günlük Vətən müharibəsində işğaldan azad edilən ilk şəhər kimi təriximizə hekk olundu. Həmin gün Cəbrayıl şəhəri və rayonun Karxulu, Şükürbəyli, Yuxarı Maralyan, Çerekən, Daşkəsən, Horovlu, Decal, Mahmudlu, Cəfərabad kəndləri işğaldan azad edildi. 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, xalqımızın inamı və ordumuzun gücü qüdrəti ilə Zəfər tariximizi yazdıq. Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə ordumuz Ermənistana böyük zərbə vurdu və əzəli torpaqlarımız işğaldan azad olundu. Bu gün Azərbaycan işğaldan azad olunan torpaqlarımızda üçrəngli bayrağımız dalğalanır. "Bir neçə gündən sonra biz tarixi Zəfərimizin beşinci ildönümünü qeyd edəcəyik. 8 Noyabr - Zəfər Günü bizim təriximizdə olan en parlaq səhifədir. Beş il bundan əvvəl tarixi Zəfərimiz bütün dünyaya səs salıb. Azərbaycan xalqı mərd xalqdır, qəhrəman xalqdır, iradəli xalqdır, öz torpağına

Böyük Qayıdış: dirçələn torpaqlarımızda yeni dövr!

Prezident İlham Əliyev: "Bütün bu Qarabağ, Şərqi Zəngəzur ən inkişaf etmiş bölgələrdən biri olacaq - nəinki Azərbaycanda, dünya miqyasında"

maddi ziyan dəyib. Cəbrayillili keçmiş məcburi köçkünlər respublikamızın 58 rayonu üzrə 2 minədək yaşayış məntəqəsində, ələcə də qaçqın düşərgələrində, yüksək və yataqxanalarda məskunlaşmışdır. İşğala məruz qalarkən rayonun 52 min nəfər əhalisi olub. Cəbrayıldan Birinci Qarabağ müharibəsində 362 nəfər şəhid, 191 nəfər əlil olub. Rayonun 6 sakinini Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görüldür. 1050 kvadratkilometri əhənədən Cəbrayıl rayonunun ərazisi, o cümlədən 100-e yaxın kənd, 72 əmək məktəbi, 150 mədəniyyət ocağı, 132 tarixi abidə işğal vaxtı vəhşicəsinə talan edilib, dağıdılıb. 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Müzəffər Ordumuz torpaqlarımızı erməni təcavüzkarlarından azad edərək işğala son qoydu. "Horovlu kəndi Vətən müharibəsinin ilk heftesində erməni işğalından azad edilmişdir və əslində, bizim Zəfər yürüşümüz bu bölgələrdə başlamışdır. Cəbrayıl, Füzuli istiqamətində irəli gedən bizim əsgər və zabitlərimiz düşmənin bir neçə müdafiə xəttini yara bilmiş, beləliklə, gələcək Zəfər yürüşümüzü şərtləndirmişlər. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Onların əziz xatirəsi daim bizim qəlbimizdə yaşayır, yaşayacaq", - deyə dövlət başçımız bildirib.

"İNDİ HOROVLU KƏNDİ GÖZ OXSAYIR"

Bu gün işğaldan azad olunan digər ərazilərimiz kimi, Cəbrayıl da yeni dövrünə qədəm qoyub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 28-də Cəbrayıl rayonunun Horovlu kəndinin birinci

bağlı olan xalqdır. Biz sübut etdik ki, işğalla barışmaq fikrində deyildik, halbuki bunu dəfələrlə bəyan etmişdik. Döyüş meydanında 300-dən çox şəhər, qəsəbə, kənd azad edildi və Ermənistan kapitulyasiya aktına imza ataraq təslim olmağa məcbur oldu. O gündən bu yana quruculuq işləri ilə məşğulüq. Bu gün bütün Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ti-kinti meydançasıdır", - jeyə Azərbaycan Prezident bildirib. Bu gün 50 minden çox insan Qarabağda, Şərqi Zəngəzurda yaşayır, çalışır, təhsil alır. Onlardan təqribən 20 min keçmiş köçkünlərdir və digərləri isə müxtəlif işlərdə çalışınlardır. "Böyük Qayıdış"ın əyani sübutu bu gün gözünüzün önündədir", - deyə Prezident diqqətə çatdırıb ki, belə gözəl şərait yaratmaqla Azərbaycan dövləti bir daha öz siyasetini göstərir: "İşğal dövründə ovaxtkı köçkünlərlə çoxsaylı görüşlərimdə men demişdim ki, torpaqlar işğaldan azad olunandan sonra şəhərlərimiz, kəndlərimiz yenidən qurulacaq, əvvəlkindən daha gözəl olacaq. Bugünkü gün bu sözlerin əyani sübutdur. Bu gün sizin həyatınızda yeni dövr başlayır. Siz uzun iller - 30 il ərzində ağır şəraitdə köçkün, qaçqın həyatını yaşamışınız, mənəvi əzəblər çekmişiniz. Xüsusilə işğalın ilk mərhələsində köçkünlərin mütləq əksəriyəti çadır şəhərciklərində yerləşmişdir."

EDİLMİŞDİR"

Cəbrayıl şəhəri və rayonu 1993-cü il avqustun 23-də işğal edilib. İşğal vaxtı Cəbrayıl rayonu 1 şəhər, 4 qəsəbə və 97 kənddən ibarət idi. İşğal nəticəsində Cəbrayıl rayonuna 13,928 milyard ABŞ dolları hecmində

mərhələsinin açılışında iştirak edib. Xatırladıq ki, bu kəndin təməlini Prezident İlham Əliyev 2023-cü ilin mayında qoyub. Ümumi sahəsi 248 hektar olan Horovlu kəndində 334 fərdi ev inşa edilib. Evlər 2, 3, 4, 5 otaqlıdır və müasir kommunikasiya şəbəkəsi - su, işıq, qaz, Günəş panelləri, yüksəksürlü internet təmin olunub. Evlərin üzərində Qarabağ xalçalarının ornamentləri hekk edilib. Kənddaxili yollar asfalt döşənib. Birinci mərhələdə 94 hektar ərazidə 334 fərdi evin, 624 şagird yerlik məktəb binasının, 220 yerlik körpələr evi-uşaq bağçasının, ikimərtəbəli inzibati binanın, bazar kompleksinin, çox-funksiyalı işa obyektlərinin, tibb məntəqəsinin və idman-sağlamlıq mərkəzinin tikintisi həyata keçirilib. Kənddə tarixin istifadə olunmuş, işğal dövründə dağıdılmış "Əsgər", "Şıqı", "Orta", "Gülqasım" və "Xəlifə" kəhrizləri bərpa edilib. Horovlunun su təminatının bir hissəsi məhz bu kəhrizlər hesabına təmin olunacaq.

Qeyd edək ki, burada inşa olunmuş körpələr evi-uşaq bağçasında balacaların rəhatlığını təmin olunmasına xüsusi diqqət yetirilib. Bağçada yeməkxana, oyun və müsəqə otaqları balacaların ixtiyarına veriləcək.

Əvvəli Səh. 2

Bundan başqa, binada inzibati, kompüter və metodika otaqları yaradılıb. Bağçanın ərazisində uşaqların asude vaxtlarını maradlı keçirmələri üçün də şərait yaradılıb. Horovluda müasir tam orta məktəb binası da tikilib. Məktəb binasında tədrisin yüksək səviyyədə aparılması üçün geniş imkanlar mövcuddur. Təhsil ocağının sınıf otaqları lazımi dərs və saatı və avadanlıqla təchiz olunub. Burada 26 sınıf otağı, kimya, fizika, biologiya və informatika, musiqi, rəsm, hərbi hazırlıq otaqları, 4 laboratoriya, kitabxana şagirdlərin ixtiyarına verilecek. Binada 180 yerlik akt zalı, qapalı idman zalı və yeməkxana da yaradılıb. Məktəbin ərazisində açıq idman meydançası da mövcuddur. "Dövlət sizin üçün bütün şəraiti yaradıb. İndi Horovlu kəndi göz oxşayır. Çok gözəl binalar, məktəb, uşaq bağçası, tibb məntəqəsi və iş yerləri yaradılır. Evlərin sayı 334-dür və burada birinci mərhələdə 1400 insan məskunlaşacaq. Məndə olan məlumatə görə, işğala qədər Horovlu kəndində 1500 adam yaşayırıd. İndi təbii ki, ailələr böyüyüb və horovluluların sayı 2 mindən bir qədər çoxdur. İkinci mərhələdə digər vətəndaşlar üçün də evlər tikiləcək. Ancaq hesab edirəm ki, birinci mərhələdə görürlən bu işlər təqdirəlayıqdır. Burada rahat, xoşbəxt həyat sürmək üçün bütün imkanlar var", - deyə Prezident sakinlərlə görüşündə bildirib. Eyni zamanda, burada Bayraq meydanından bazar kompleksinə qədər gəzinti yolları salınıb. 3,1 hektar yaşlılıq ərazisində zeytun, çınar və Eldar şəmi ağacları ekilib. Torpaq işləri zamanı aşkarlanmış təbii qayalar parka daşınaraq landşaft dizayının bir

Böyük Qayıdış: dircələn torpaqlarımızda yeni dövr!

Prezident İlham Əliyev: "Bütün bu Qarabağ, Şərqi Zəngəzur ən inkişaf etmiş bölgələrdən biri olacaq - nəinki Azərbaycanda, dünya miqyasında"

hissəsi kimi istifadə olunub. Ərazidə "Əsgər" kehrizinin su anbarı esaslı təmir edilib, dekorativ landşaft yaradılıb. Həmçinin parkın ərazisində işğal zamanı dağıdılmış 4 bina tərxiyi yaddaşın qorunması, həmin dövrün izlərini və reallıqlarını gələcək nəsillərə çatdırmaq üçün əyani sübut kimi saxlanılıb.

Bundan başqa, kənddə ikimərtəbəli inzibati bina inşa edilib.

Binada operativ idarəetmənin və qərarların səmərəli qəbulunun təmin edilmesi məsələdə müasir situasiya mərkəzi yaradılıb. Mərkəzde kəndin idarəetməsində Coğrafi İnforsasiya Sisteminin (CİS) tətbiqi də nəzərdə tutulur. Kəndin Baş planının CİS platformasına integrasiya edilməsi yaşayış məntəqəsinin səmərəli planlaşdırılmasına və idarə edilməsinə imkan verəcək. Bütün torpaq sahələri, tikiillər, yollar, su, enerji, qaz, rabitə xətləri bu platformada koordinatllarla yerləşdirilir. Platforma dizayn və tikinti proseslərini izləməyə, dəyişiklikləri xəritəyə tətbiq etməyə, müxtəlif situasiyalara uyğun qərar qəbul etməyə, üçölçülü (3D) bina modelləri, real vaxtda kamera məlumatlarına çıxış imkanları olduğundan mövcud vəziyyəti həm xəritədə, həm də sistem üzərində birbaşa müşahidə etməyə imkan yaradır. Dövlət və özəl qurumlarla integrasiya, məlumat mübədiləsi, hesabatlılıq və vizual təqdimatlar baxımından platformanın istifadəsi müasir idarəetmədə innovativ həll hesab olunur.

Cəbrayıl rayonunun Horovlu kəndində

yadadılmış şəraitle tanış olan dövlətimizin başçısı kənd köçən sakinlərlə görüşərək, onlara mənzillərin açarlarını təqdim edib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfəri çərçivəsində Cəbrayıl şəhər məscidinin təməlini qoyub. Məscidin ümumi sahəsi 1530 kvadratmetrənən çox olacaq. Burada eyni vaxtda 615 nəfər ibadət edə biləcək. İkimərtəbəli məscid binasında eyni anda kişilərin və qadınların ibadət etmələri üçün şərait olacaq. Məsciddə icma zalı, avtomobil dayanacağı, səhəbət gah yaradılacaq. Məscidin minarelerinin hündürlüyü 34,2 metr, günbəzin hündürlüyü isə 22,6 metr olacaq.

Qeyd edək ki, işğaldan əvvəl Cəbrayıl rayonunda 5 məscid, 40-dan çox ziyarətgah, 20-dən artıq tarixi-memarlıq abidəsi olub. İşğal dövründə digər ərazilərimizdə olduğu kimi, bu rayondakı tarixi-dini abidələrimiz ermənilər tərəfindən məhv edilib. Torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsindən sonra Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun tarixi-dini və mədəni abidələrinin bərpası, yenilərinin inşası istiqamətində Azərbaycan dövləti tərəfindən mühüm işlər görülüb. Bu xüsusda 2017-ci ilde Cəcən Mərcanlı kəndində inşa edilən, Şuşa məscidinin bənzəri olan məscidi qeyd etmək olar.

**2040-CI İLİN SONUNA
QƏDƏR CƏBRAYIL
ŞƏHƏRİNDƏ 15 000
SAKİN YAŞAYACAQ**

laşdırılır. Layihəyə əsasən binalarda bir, iki, üç, dörd və beş otaqlı olmaqla 746 mənzilin inşası nəzərdə tutulur.

Hər iki kompleks müasir standartlara uyğun şəkildə tikiləcək, zəruri sosial infrastruktur təchiz ediləcək və Cəbrayıl şəhərinin bərpası istiqamətində atılan növbəti mühüm addım olacaq.

"BURADA İSTEHSAL OLUNACAQ GÜNƏŞ ENERJİSİ BÜTÜN BU BÖLGƏNİ TƏMİN EDƏCƏK"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 28-də Hacıqabul-Bəhrəmtəpə-Ermənistan Respublikası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolu 197-ci kilometrindən Cəbrayıl rayonu ərazisində inşa olunan "Şəfqət" Güneş Elektrik Stansiyasına gəden avtomobil yolu açılışında iştirak edib. IV texniki dərəcəyə uyğun inşa edilən yolu əməkdaşlığı 11,5 kilometrdir. İki hərəkət zolağından ibarət yolu eni 6 metrdir. Bu yolu inşası ötən ilin dekabrında Azərbaycan Prezidentinin imzaladığı Sərəncama əsasən həyata keçirilib.

Qeyd edək ki, yeni yolu istifadəyə verilməsi bu istiqamətdə nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinin təhlükəsizliyinə, əhalinin rahat gedisi-gelişinin təmin edilməsinə öz töhfəni verəcək.

"Cəbrayıl rayonunda iş yerləri de yaradılır. "Araz Vadisi" sənaye zonası artıq fəaliyyətə başlamışdır. Orada üç müəssisə fəaliyyət göstərir. Amma yaxın gələcəkdə onların sayı təqribən 20-yə çatacaqdır. Yəni, iş yerləri ilə bağlı burada heç bir problem olmayacaq", - deyən Prezident bildirib ki, Cəbrayıl şəhərində bu gün iki Güneş Elektrik Stansiyasının təməli qoyulacaq: "Üçüncü, ən böyüyü isə artıq icra müddətindədir. Onu da bildirməliyəm ki, bu bölgənin çox gözəl kənd təsərrüfatı potensialı var. Eyni zamanda, burada Güneş enerjisi də istehsal olunacaq. Burada istehsal olunacaq Güneş enerjisi bütün bu bölgəni təmin edəcək. Çünkü Cəbrayıl

və Zəngilan rayonlarında icra edilmiş və ediləcək Güneş və su elektrik stansiyalarının gücü təqribən 400 meqavata çatacaq. Yəni, 400 meqavat böyük bir şəhərin tələbatını ödəyən gücdür".

Prezident Cəbrayıl rayonunun Şahvəlli kəndində hər birinin gücü 50 meqavat olan "Şəms" və "Üfűq" Güneş Elektrik Stansiyalarının təməlini qoyub. Bu layihə ölkəmizin yaşılan enerji strategiyasının mühüm tərkib hissəsidir və Cəbrayıl rayonunun enerji xəritəsində yeni mərhələnin başlanğıcını qoyur. Stansiyalarda istehsal ediləcək elektrik enerjisinin 75 milyon kilovat-saatı "AzərEnerji" ASC-ye, 131 milyon kilovat-saatı isə "elektrik enerjisinin virtual ötürülməsi" principi əsasında iri istehlakçılarla birbaşa bağlanan alqı-satıq müqavilələri üzrə satılacaq. "Şəms" və "Üfűq" Güneş Elektrik Stansiyalarının 2027-ci ildə istismara verilməsi planlaşdırılır.

Bu layihələrin icrası Şərqi Zəngəzurun yaşılan enerji mərkəzini əvvəlindən Cəbrayıl rayonunun rolunu daha da gücləndirəcək.

Bu gün Böyük Qayıdış çərçivəsində doğma yurda qaydan əzəli sakinlər hərtərəflə dövlət qayğısı ilə əhatə olunub. Azərbaycan Prezidentinin bildirdiyi kimi, "Bütün bu Qarabağ, Şərqi Zəngəzur ən inkişaf etmiş bölgələrdən biri olacaq - nəinki Azərbaycanda, dünya miqyasında".

Nəzakət ƏLƏDDİNQİZİ